

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Registrier sora 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

S t a u b e r J ó z s e f.

Szerda, július 18.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Az angolok Fiumében.**
- Szegénység, civilizálás, pénz.**
- A kínai események.**
- Nyári tanácskozások Ischlben.**
- Egy magyar leány regénye Oroszországban.**
- Romániai zsidók Aradon.**
- Gyilkosság és öngyilkosság egy budapesti tejszarnokban.**
- Az urát követte.**
- Véres harc a zsinagóga mellett.**
- A magyarái vén rácz.**
- Egy tüntetés utójátéka.**
- Tárcza: Osszo Bukkó.** Irta: Tábori Róbert.
- Regény-Csarnok: Modern Ophélie.** Fordította: Liptai Imre.

Az angolok Fiumében.

Budapest, július 17.

Az angolok mai helyzetéről azt mondotta lord Beresford, a fiumei angol hajóraj parancsnoka, hogy Anglia zavarban van. Hát bizony-bizony súlyos zavarban, sőt ha őszinték akarunk lenni, egész bátran súlyos bajban levőnek jelezhetjük Anglia állapotát.

A midőn már azt hitték, hogy Transzvalt jó formán elfoglalták és a még harcoló burokat rövidesen lefegyverzik, újabb súlyos veszteségeket szenvedtek s nem csak attól vannak még messze távolságban, hogy a Szabad államokat és Transzvalt pacifikálják, hanem attól is, hogy a burok harci erejét megtörjék.

Másrésről az angolok erősen érdekelve vannak Kinában is és a kínai háboru

által teremtett viszonyokat annyival súlyosabban érzik, mert régi aspirációikat most könnyű szerrel megvalósíthatnák Kinában, ha óriási haderejük Transzvaltban lekötve nem volna.

Igy tehát Anglia e perczen Kinában csak másodrendű szerepre van utalva, a mi mélyen fájhat az angol nemzetnek, mert vérrel és pénzzel többet áldozott Kinában, mint a mennyit a többi nemzet együttvéve.

A dolgok illetően állásában kereste fel az osztrák és magyar kikötőket az angol hajóraj. Tehát nem tulzunk, ha azt mondjuk, hogy súlyos megpróbáltatások közepette.

Az angolok meg lehetnek elégedve a trieszti és fiumei fogadtatással. A nép különösen Fiumében igen lelkesen fogadta őket. Magyarok és olaszok szinte testvéri szeretettel ünnepeltek minden angolt, aki a magyar tengerparton kiszállott.

És ez a tüntető szívélyesség, meleg üdvözlés, ünneplés és lelkesedés méltán meghatotta az angolokat, akiknek jól esett tapasztalniok, hogy vannak még őszinte, igaz és önzetlen barátai, a kiknek hűsége annál hamisítatlanabb, mennél nagyobb bajban vannak a látogatók.

Mi őszintén örvendünk a fiumei látogatásnak és pedig két okból. Első sorban és főképen azért, mert kicsiny nemzet vagyunk és felette nagy szükségünk van a hatalmas, nagy és művelt nemzetek barátságára. Az angolok bizonyára nem fogják elfeledni a fiumei szép napokat és nem lehet tudni, mikor válik hasznunkra

az angol nép rokonszenve, köszönete és hálája.

Kicsiny nemzetnek ezzel gondolnia kell.

A másik oka annak, amiért felette örvendünk a fiumei szívélyes vendéglátásnak, mert Magyarország ezzel háláját rója le az angoloknak ama feledhetetlen ténnyel, hogy a 48—49-iki szabadságharcz emigránsait, köztük Kossuth Lajost, oly rendkívüli szeretettel és barátsággal fogadták.

Hanem az angolok most újból lekötözték bennünket. A tegnapi est felköszöntöje Beresford lordnak és a magyarok ünneplése feledhetetlen lesz előttünk és mindenütt az országban élénk viszhangot fog kelteni.

Saturnus.

Szegénység, civilizálás, pénz.

Arad, július 17.

Más esztendőben, így nyáron, mindig a gazdag emberekről beszéltek itt is, ott is. A munka telje lévén ilyenkor országszerte, ki-ki bizott a jólétben, melyet meghoz a természet érése. A szegény ember önértetesen gondolt a közeljövőre, mert ettől remélte a megváltását és beszélt maga is a gazdagokról, akiket nem irigyelt vala meg, ha magának meg van a mindennapi kenyere.

Rossz idők jele mindig, ha a szegényekről beszélnek sokat. Még a szegény ember is a gazdagról beszél, ha magának jól folyik a sorja; ha azonban a maga szegénységét emlegeti, akkor baj van, mert akkor igazán érzi, hogy szegény. A mai idők jelének valljuk hát, hogy

T Á R C Z A.

Osszo Bukkó.

Irta: Tábori Róbert.

I.

Venziában a doge-palotában van egy falfestmény, mely Zára ostromát ábrázolja. Miniket, magyarokat is érdekel az kép, mivelhogy az, aki a dalmát várost egykor ostromolta, nem kisebb emberünk volt, mint Mátyás az igazságos, aki hadat indított a venéziák ellen, mivel azalatt, hogy ő a törököket verte a délvídeken, betörték Dalmáciába és ott sorba elfoglalták a magyar koronához tartozó várakat. A venéziáknak mindig az volt a politikájuk, hogy a szomszéd határából elszántottak egy darab földet, mikor az másfelé volt elfoglalva.

Mátyás gyorsan végeztet a törökkel, aztán összeszedte hadait és a Karszt-hegységen átvonulva, Dalmáciában termett. Pusztá megjelenése is elég volt, hogy a legtöbb elfoglalt vár megadja magát, csakis Zára készült hosszabb ellenállásra. Ott Dandolo volt a parancsnok, ki Mátyás udvarán és seregében hosszú ideig tartózkodott és tőle tanulta a háboru mesteriségét.

Jó tanítványnak bizonyult. Nem fogadott el

nyilt csatát, hanem minden igyekezete oda irányult, hogy apró csempatékban kifárasza a magyar hadsereget. Könnyebbségére volt az a körülmény, hogy míg neki számos kis hajó állott rendelkezésére, melyekkel a partvidéket nyugtalanította, Mátyásnak nem volt egyetlen hajója sem.

Egy este, mikor a király sátrában ült és azon gondolkodott, hogyan lehetne végezni a venéziákkal, mivelhogy hazulról ismét nyugtalanító hírek érkeztek, az őrtálló katoná jelentette neki, hogy egy törpe alaku, csenevész külsejű emberke beszélni akar vele. Azt mondja, hogy nagyon fontos a közölni valója.

— Bocsássátok be, — mondta a király, ki sohasem zárta el magát azok előtt, kik valamely kéréssel járultak elébe.

A sátorba lépő gyermekeknek látszott termete után, de szakállas arca és komoly fellépése bizonyították, hogy már férfisorba megy. Ilyennek mutatta beszéde is.

— Felséges uram, — mondta, — miután mélyen, de minden alázatosság nélkül meghajtottam magat az uralkodó előtt — magyar vérből származom és ha igazság szerint folyna az emberek sorsa ezen a földön, nem te ülnél a magyar trónon, hanem én.

A királyt eleinte meglepte, de aztán jókedvre derítette ez a kijelentés, miért is nem

korholta meg vakmerőségeért a vendéget, hanem azt kérdezte tőle:

— Hogy hívnák hát önt, — tisztelt vetélytársam?

— Az igazi nevemet majd később megtudod, — válaszolt az — a nép Osszó Bukkónak csufol, ami annyit jelent, mint borjulás. Ez azért van, mivel törpének születtem és olyan csontosnak, mint a borju lába, melynek senki sem veszi hasznát. Annyi bizonyos azonban, hogy magya. vér foly az ereimben és gyűlölöm a venéziákat, mint hazám ellenségeit. Azért jöttem hozzád, hogy tanácsot adjak neked, hogyan foglalhatod vissza Zára várát, mely isteni és emberi törvények szerint a tied — vagyis inkább az enyém.

Mátyás, ki jól tudta, hogy sokszor kis eszűkökkel nagyot lehet elérni, rögtön alább hagyott a vidámsággal és egészen komolyan fogta fel a helyzetét.

— Beszélj! — mondta fejedelmi fenséggel — s mindenekelőtt mondd meg, hogy mi jutalmat kívánsz magadnak, ha terved sikerül.

— Magamnak nem kívánok semmit... Mit is keresne a földön az olyan nyomorék, minő én vagyok? Rang, hivatal nem nekem való, mert ki venné komolyan a törpét? De ha tudni kívánod, mi a szolgálatom díja, elmondom. A zárai temetőben, egészen az árok szomszédságában pihen egy öreg ember, kit

nagyon emlegetik a szegényeket. Kivált most, mikor várjuk azt, hogy a természet új erőket hozott a gazdálkodásba. Nem annyira a mának, mint inkább a hoinapnak szól a panasz.

Ez a panasz nemcsak nálunk hangzik fel. Idegen országokból épp ilyen panaszokról hallunk hírt azoktól, akik ott járnak, meg a nyilvánosság organumaiból: a sajtóból. Ahol évtizedek óta gazdasági virágzásnak örvendtek az emberek, ott is beköszöntött a panaszok ideje.

Messze tengerentuli országok nyomorúságáról nem szólunk. Kétszáz eurójainak éhezése jobban meghat bennünket, mintha olvassuk Kelet-India alkirályának jelentését, mely azt beszéli, hogy 10 millió ember küzködik Indiában az éhhalállal. Szinte közönyösen tudjuk elnézni az angol és amerikai illusztrált lapok képeit, melyeken emberi bőrrel fedett csontvázakat látunk fetrengeni, az indiai éhnyomor áldozatait. Egy-egy kulturváros árvízkarosultjainak Európaszerte lehet gyűjtést rendezni, de ki költene az indiai éhező milliókra.

Czivilizációnknak egyik sajátos motivuma az, hogy a civilizáció egyik legszebb erényét, az embertársaink iránt való szeretetet, csak civilizált népekkel szemben gyakoroljuk. Az egyenlőségből csak civilizáltaknak akarunk juttatni s nem vagyunk hajlandók elismerni egyenlőknek azokat az embertársainkat, akik nem civilizáltak, vagy nem a mi értelmünkben azok s nem azokkal az eszközökkel lettek azokká, mint mi.

Ugyanez a motivum vezetett a ma legaktuálisabb eseményeihez: a kínai háborúhoz. Lehetnek a kínai kérdésnek számtalan politikai szövevényei, azt nem tagadhatni, hogy az európai beavatkozás vezető eszméje, hogy úgy mondjuk, czégére: az európai civilizáció terjesztése. Az vitte be Kinába a hittérítőket, ez teremtette meg Kinában az idegenek gyűlöletét, ez ébresztette fel a bokszerek mozgalmát és ez fogja megannyi vér kiontását okozni.

A közelmúltnak, sőt a jelennek egyik nagy eseménye: a transzváli háboru szintén a modern európai civilizáció terjesztésének jegyében indult meg. Európai állameszméket kivánt Anglia ráoktrojálni Transzváltra, ez okozta a háboru kitörését.

Ne tagadjuk, a civilizáció terjesztésének eszméje mögött annyi kérdések is lappanganak. Annyira malicziózusak nem vagyunk,

hogy az anyagi kérdéseket tartsuk predominálóknak a civilizáció terjesztésénél, de viszont tagadni sem lehet, hogy anyagi kérdések is vezetnek az európai népeket.

Ez sokat levon az európaiak e munkájának értékéből, legalább az erkölcsi értékéből mindenestre és az európai népek bizvást augurókként egymásra mosolyoghatnak, mikor a civilizálást irván lobogójukra, harciba szállanak idepen népek ellen. Nem új jelszó ez a lobogón. Más szavakkal ugyanezt a jelszót fejezték ki évezredek előtt Rómában, évszázadok előtt a keresztes-háborúkban. A módszer nem változott, csak a pusztító fegyverek változtak meg. Embert öldöklő szerszámokkal terjed az európai civilizáció időtlen-idők óta, vele járt a civilizációval a civilizálatlan népek anyagi kiaknázása.

Nem is tartjuk mi véletlen jelenségnek, hogy napjainkban olyan együtt jár az általános gazdasági pangás miatt való panasz a civilizáció nevében folytatott harcokkal. Az elsőnek következménye a másik. Az európai népek gazdasági erői fogytán vannak, itt-ott már ki is aknázottak teljesen. Az investált tőke oly óriási összegre szaporodott föl világszerte, hogy kamatait már nem győzik fizetni azok a népek, amelyek már részesedtek az európai civilizáció áldásaiban. Ezért kell az európai népeknek más civilizációjú népekhez fordulniok.

Ezek azonban az európai civilizáció termékeit csak úgy használhatják, ha maguk is átveszik az európai civilizációt. Ezért kénytelen az európai árucikkeivel civilizációját is terjeszteni. Kivált azoknál a civilizálatlan népeknél van ez így, amelyeket az európaiak mint iparcikkeik fogyasztóit akarják megszerezni. Az európai ipar termékeit csak európai civilizációjú nép élvezheti s használhatja.

Másként van azoknál a civilizálatlan népeknél, melyektől az európai csak nyersterményeket vár, mint a hollandi a japán néptől. Az ilyen népre az európai nem kénytelen civilizációját ráoktrojálni, sőt iparkodnia kell, hogy meg sem értse ez a nép az európai civilizációt, nehogy nyersterményeinek értékét föl ismerje. Az ilyen néppel könnyebben is bír az európai s az ilyen nép inkább békességben is van, ha csak tulong-tul ném szipolyozza ki az európai.

E néhány odavetett eszméből is látszik, hogy a civilizáció és gazdasági kérdések milyen szoros okozati összefüggésben vannak.

H-s.

TÁVIRATOK.

Védjegy-egyezmény.

Bécs, július 17. (Saját tud. távirata.) A hivatalos lap ma közli a találmányok, minták és védjegyek kölcsönös védelme tárgyában Ausztria-Magyarország és Spanyolország között 1897. január 21-én kötött egyezményt.

A transzváli háboru.

Pretória, július 17. (Saj. tud. táv.) Roberts lord ma egy csapatot küldött ki avégre, hogy a burokat elűzze a várostól északra és északnyugatra emelkedő kopjékról. A burok azonban elhagyták hadállásaikat a nélkül, hogy csak egy lövést is tettek volna.

A bolgár fejedelem Párisban.

Páris, július 17. (Saj. tud. táv.) Ferdinánd bolgár fejedelem ideérkezett és meglátogatta Loubet elnököt, aki a látogatást viszonzta.

A kínai események.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 17.

A boxerek forradalmi hangulata nem csillapodott, sőt magatartásuk lázítóan hat a békésebb elemekre is. Már az egész birodalmon erőt vettek a lázadók, a kik vakon követik a stréberek parancsait.

A mennyei birodalomban folyó harcok hírének kívül a táviró egy bennünket közelebről érdekelt nyilatkozatról adott hírt: Goluchowsky gróf, monarchiánk külügyminisztere a francia külügyminiszteriumban lefolyt tanácskozáson kifejezte az Osztrák-Magyar monarchia álláspontját.

A miniszter nyilatkozata, mint alábbi táviratunkból meglátszik, azon a viszonyon alapul, a mely köztünk és a kínai események között tényleg fennáll. Közé-

megettört az élet, mivel hasztalan követelte tőle jogát. Az az ember az utolsó Árpád-ivadék volt... Akarod tudni, hogyan jutott erre a nyomorúságra?

Mikor III. Endre a magyar trónra jutott, Venéziában volt már családja. Száműzetése hosszú ideje alatt megkivánta a boldogságot és feleségül vette Fornazaro festőnek leányát. Aból a házasságból származunk mi. De a trón megkövetelte tőle azt az áldozatot, hogy lemondjon a boldogságról, mert Fornazaro nem volt nobile, még nem is nemes, hanem csak a nép fia. Ezért nem vihette magával családját s az én őszám Venéziában maradt. De vonzott minket a szív a haza földje felé s mivel egészen még sem mehettünk haza, ahol csak zavart csináltunk volna, ide telepedtünk, arra a földre, mely a hódítás jogánál fogva a magyar koronához tartozott. Itt élünk szegényesen, de mindig abban a tudatban, hogy a legnemesebb magyar vér foly ereinkben. Itt küzdöttünk az étellel, mialatt egészen elszegényedtünk, de soha egy pillanatig sem mondtunk le jogainkról. Atyám is tudta, hogy mi az ő hivatása és meghagyta nekem, hogy ha egyszer alkalmam nyílik, küzdjek az ő jogaiért.

— Mit tehetek én egy halottért? — kérdezte komoly hangon a király.

— Megteheted azt, hogy hazaviszed a holttestét és helyet adsz neki ott, ahol az Árpád-házból való magyar fejedelmek pihennek. Többet nem kívánok sem magamnak, sem neki. Megteszed?

— Meg én, fejedelmi szavamra, ha bebizonnyitod nekem, hogy csakugyan az vagy, akinek magadat mondog.

— Ugy Zára még az éjjel a tied, — mondta ünnepiesen a törpe. Aztán kivett oldaltáskájából egy rozsdalepte ércztáblát, melyre elmosódó betűkkel volt valami írás bekarcolva. Pajzstördek volt és a rajta levő írás magyar.

A király kibetűzte az írást és meghatott hangon így szólt a törpéhez:

— Igazolva vagy. Légy üdvöz Árpád vére és amit kívánsz magadnak, előre meg van adva.

— Magamnak semmit sem kívánok. Sem a nevelésem, sem pedig a külsőm nem arra való hogy megcsorbítsam fejedelmi jogodat. Hanem azt az egyet tedd meg!

— Megteszem!

— Ugy halld a tervemet...

II.

Osszó Bukkó gyermekkorától ismerte Zára minden zegét-zugát. Atyja a halászmesterséget űzte és nem ritkán jutott a vár legbelsejébe, mikor a parancsnok asztalára szállította a tenger esemegéit. Olaszul beszélt, még pedig a legtisztább venéziai tájszólással és így mindenki a lagunák városa szülőltjének hitte. Nem is áruita el soha az idegenek előtt, hogy szívében és lelkében magyar maradt.

A fát beavatta mindenbe, amit látott és tapasztalt. S így megtudta Osszó Bukkó, hogy

a tengerpart egyik sziklájából, melyet csaknem egészen elboritanak a hullámok, rejtett ut vezet föl a várba. Ennek titkát a magyarok nem is sejtették, mert aki építette, egy görög építőmester, eladta a velencei tanácsnak ezer zechinóért. A pénzt kifizették neki, de őt magát elcsukták a doge-palota földalatti börtönébe. Hadd élvezze ott az árlás gyümölcsét.

A véletlen vitte rá a rejtékut titkára az öreg halászmestert. Egy éjszaka a dagály belesodorta kis csónakját a sziklanyílásba és mivel nagy vihar támadt, a tenger mindig följebb verte a hullámait, mindig beljebb vitte a csónakot. Egészen odáig, ahol már a vár udvarára lehetett tekinteni.

Ezen az uton vezette be Osszó Bukkó amaz éjszakán a magyarok királyát egy válogatott csapatjával. Sötét volt az éj és a kis sereg csupa jó uszó legényből állott, ki hajó nélkül tudott eljutni a szikla üregig. Csak egyetlen egy csónak állott rendelkezésükre, ugyanaz, melyen még az öreg halászmester bejárta a partvidéket: abban a király ült és vezetöje.

Minden jól ment, egészen odáig, hogy a vár udvarára léptek. Ekkor történt, hogy egy fegyveres elejtette kardját és a csörrenésre felriadt az udvaron őrtálló katona álmódosásából. Zajt ütött és a várórség élén maga Dandolo sietett elő, hogy méltó módon üdvözölje a magyar királyt, ki eljött, hogy visszavivja elhárított várát.

A küzdelem szörnyű elkeseredett volt, mert

lebbi érdekeink a távol keleten nincsenek s így nagyobb akcióra nincs okunk.

A mai eseményekről a következő táviratok szólnak:

Boxerek az oroszok ellen.

Szent-Pétervár, július 17.

Nincsvangban a boxerek és az idegen telep között komoly harcra van kilátás. A boxerek megszállták a telep környékét, az oroszok pedig eltorlaszolták az utcákat s a bankok mindent pénzt és értékpapírost Port-Arturba vittek.

Az európai csapatok főparancsnoka.

London, július 17.

A „Daily Express“ *Wolseley* lordot ajánlja a nemzetközi csapatok főparancsnokául.

Monarchiánk és a háború.

Páris, július 17.

Goluchowszky gróf, az *Osztrák-Magyar* monarchia külügyminisztere a francia külügyminiszteriumban tartott konferencián két irányban precizizozta a monarchia álláspontját.

Először: a monarchia késznek nyilatkozik, hogy a többi hatalmak egyöntetű-akciójában mostani erőviszonyaihoz képest közreműködjenek s e célból két hajót indít Kinába.

Másodszor: Utalt a csekély érdekkörre a melyet a monarchia Kinában képvisel s ezért a monarchia nem tartja szükségesnek, hogy Kinában szárazföldi csapatokat küldjön.

E kijelentés után bizonyosra vehető, hogy szárazföldi csapatokat nem fognak Kinába küldeni.

Kínai támadások.

London, július 17.

Sanghaiból telegrafálják: Nagy veszedelemben vannak a konzulok. Ma táviratilag kérétek föl kormányaik, hogy a kikötő megvédése céljából hadihajókat küldjenek.

London, július 17.

Peking felé állítólag nagy kínai csapatok közelednek s azzal fenyegetődznek, hogy fölgyújtják a paotingi óriási olajtárt.

első sorban harcolt a magyar király és mellette egy törpe alak, kinek egész fegyverzete egy rövid halászkésből állott. De hogy tudott azzal sebeket ejteni!

Dandolo észrevette a veszedelmet és cselet eszelt ki. Tudta, hogy az udvar közepén van egy földalatti nyílás, mely rostélyllyal van elzárva. Hanem egy nyomásra, mely titkos rugót érint, alábocsátkozik a rostély és elnyeli azt, ki odalépett. Ha ő odacsalhata a magyar királyt! Abból a földalatti veremből csak egy út vezet ki: a tengerpartja, ahol velencei gályák horgonyoznak.

A terv sikerült, de nem egészen úgy, amint Dandolo azt kieszelte. Osszo Bukko ott harcolt Mátyás oldala mellett, mintha a lelke és a szíve intené, hogy vigyázzon versenytársára a magyar trónért. S amint Mátyás a harc hevében egyre közelebb jutott a csapdához, abban a pillanatban, mikor Dandolo lehajolt, hogy megnyomja rugót, a kis törpe visszarántotta a magyar királyt és elébe ugrott.

Őt nyelte el a tátongó ür, Dandoloval együtt, ki az eséstől kissé elkábulva, mégis lihegve odakialtott az alatt leselkedő venéziai matrózoknak:

— A várba benyomult az ellenség... De a magyar király foglyunk.

Rögtön ráborítottak Osszó Bukkóra egy köpenyét. Ő meg sem mozdult, hanem hagyta az ellenséget hitében. Hadd higgye, hogy elfogták a magyar királyt. Annál keserűbb lesz a csalódása.

A tiencsini győzelem.

Brüsszel, jul. 17.

A külügyminiszter a sanghaji belga konzultól tegnap föl adott táviratot kapott, amely megerősíti a nemzetközi csapatok tiencsini győzelmének a hírét.

Mozgósítás Amerikában.

Washington, jul. 17.

Alapos az a föltevés, hogy a kormány a lehető legrövidebb idő alatt 8–10,000 embert fog összevonni, hogy Kinába küldje őket. Ha a helyzet több csapat kiküldését tenné szükségessé, akkor össze kellene hívni a kongresszust.

Oroszok harcra Mandsuriában.

Pétervár, július 17.

A fővezérkar a következő jelentéseket kapta:

Nikolszkojeből, az *Uzuri-vidékről*, jelentik 11-iki kelettel: Mandsuriában a helyzet válságos, mert a kínai katonaság összejátszik a boxerekkel. A mozgalom kétségtelenül nemzeti és a kormány jó szemmel nézi. E hó 9-én elhatározták a japánok, hogy egy új hadosztályt küldenek Takuba. A csapatok hajórászállása 12-én kezdődik.

A mandsuriai vasút főmérnöke azt jelenti, hogy a vasuti hivatalnokok és a védőőrségek a határállomásokra vonultak vissza, mire a kínaiak a vasuti állomásokat kifosztották az ott talált készleteket megsemmisítették és a Khabarovszkkal való távirati összeköttetést elpusztították.

Dsarkendből jelentik e hó 11-iki kelettel: Kuldsában, Mongolország nyugati határán, zavargások vannak. A konzul védelmére egy század katonaságot küldtek oda.

Szjölből jelentik 9-iki kelettel, hogy a Port-Arthurral való távirati összeköttetés el van vágva.

Szent-Pétervár, július 17.

Az Amur-vidék katonai kormányzója jelenti 14-iki kelettel: A *Mihály* nevű gőzös öt bárkával, a melyek tüzéséget vittek Blagoveszenszkbe, Khabarovszkból Blagoveszenszk felé tartott. Aigunnál lövésekkel fogadták és jelekkel föltartóztatták. Mikor a hajó megállt, három fegyveres kínai katonatiszt ment a födélzetre azzal a parancsossal, hogy az Amuron

Odafent a vár udvarán felhangzott a diadalmas magyar sereg örömmujongása. Muzsika volt ez a kis törpe fülének.

III.

Mátyás király levelet irt a venéziai tanácsnak, melyben ötvenezet zechinó váltságdíjat ajánlott neki az elfogott törpéért. Pedig ez már olyan beteg volt akkor, hogy egy aranyat sem ért az élete. Megölte a honvágy.

A tanács visszaizente, hogy csak egy föltétel alatt bocsátja szabadon a foglyot. Ha a magyar király visszaadja neki Zára várát.

S Mátyás nem habozott. Hasztalan kérelték tanácsosai, hogy egy törpe halász fiuért ne mondjon le koronája egyik ékességéről. O tudta, hogy mit ér annak a törpe embernek minden csepp vére.

Mikor a venéziai csapatok ismét bevonultak Zarába, egy pompásan díszített hajón hozták a halottat. S Mátyás az élettelen testet nagy disszel vitette el, egy másik halottal együtt, kit a zárai temető árkának szomszédságában kiástott a kopár napégette földből. Mind a kettőt Fehérvárott temették el fejedelmi disszel.

... Így beszélnek Venéziában a San Marco téren öreg gondolások és halászok Osszo Bukko regényes történetét. Lehet, hogy van benne valami igaz is. Különben hogyan jutott volna az a törpe alak arra a nagy fali festményre, melyet a doge-palota nagy termében a zárai ostrom emlékére megfestettek.

szüntessék be a hajózást, egyuttal beszélni akartak a hajó parancsnokával és tisztjeivel. Mialatt a tisztekkel tárgyaltak, a *Szelenga* gőzös az orosz határbiztossal és egy szakasz kozákkal a *Mihály* gőzshöz csatlakozott. A határbiztos megparancsolta a hajó tisztjeinek, hogy folytassák utjokat, de a mint a gőzös megindult, a kínaiak puska- és ágyutüzzel támadták rá. A kozákok visszalöttek és a gőzösnök sikerült, bár sérülten, Blagoveszenszkbe jutnia. A biztos és négy ember megsebesült. Időközben Blagoveszenszkből nagy orosz csapatot küldtek ki, hogy az orosz hajóknak biztosítsa utjokat.

Az angol parlament a kínai ügyekről.

London, július 17.

Az alsóház mai ülésén bejelentette *Brodrick* parlamenti államtitkár, hogy a kormány nem kapott ugyan pozitív híreket arról a borzasztó katasztrófáról, a melyről a mai reggeli lapok hírt adnak, de azért mégsem merik remélni, hogy a mérsárlásról szóló jelentések tartalom tekintetében valótlanak volnának. *Warren* angol főkonzul azt jelenti Sanghaiból e hó 15-iki kelettel, hogy jól informált forrásból arról értesült, hogy a követségeket július 8-án ágyuzták, a mire az idegenek felkonczolása következett. Ezek a hírek, mondja a konzul, még nem nyertek megerősítést, de attól tart, hogy igazat mondanak. *Brodrick* bejelenti továbbá, hogy a kormány táviratot kapott, a mely szerint *Seymour* tengernagy visszament hajójára, de elegendő számú tengerész-katonaságot hagyott a szárazföldön az ágyuk mellett. *Seymour* táviratot küldött Takuból 14-iki kelettel, hogy a nemzetközi csapatok néhány tiencsini erőd kivételével valamennyi erődöt elfoglalták. *Brodrick* azután elmondja, hogy milyen haderő állott július 10-én Takunál és Tiencinnél. Oroszországnak volt ott 149 tisztje és 8200 katonája, Japánnak 124 tisztje és 5100 katonája, Angliának 175 tisztje és 2400 katonája, Franciaországnak 103 tisztje és 2400 katonája, Németországnak 36 tisztje és 2400 katonája, Amerikának 10 tisztje és 1300 katonája. Azonkívül voltak ott kisebb osztrák-magyar és olasz csapatok, úgy, hogy a nemzetközi csapatok egész létszáma 604 tiszt és 20700 katona volt.

Egyöntetű akció.

London, július 17.

Az angol kormány azt az instrukciót adta a kínai állomáson lévő legidősebb tengerésztisztnek, hogy minden kérdést a többi hatalmasság parancsnokaival egyetértően intézzen el. Különböző pontokra nézve tárgyalások folynak a kormányokkal.

Nyári tanácskozások Ischlben.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 17.

Honatyák, miniszterek a szélrózsa minden irányában elszéledtek. Nyaral az egész politikai világ. De ez a nyaralás korántsem oly esőndes, oly tétlen, mint az ember gondolná. Ischlben, a király üdülőhelyén, lázasan működik a nyári parlament, a melyben fáradhatatlanul kovácsolják az új terveket.

Nehéz dolog lehet az a tervecsinálás. Mikor már ezer kísérlet meghiusult, bajos újra megpróbálni az osztrák parlament fölélesztését. Most ennek a munkának az volna a célja: a monarchia elakadt gépezetét újra megindítani.

Körber, az osztrák miniszterelnök, mint tudósítónk jelenti, az uralkodó elé pozitív adatokat terjesztett arra nézve, hogy a

parlamentari válságot megszüntesse. A kormány öszire össze akarja hívni a Reichsrathot s garanciát akar szerezni, hogy a ház végre munkaképesse is lesz. Hogy milyen módozatokat terjesztett elő erre nézve a miniszterelnök, az még nem került nyilvánosságra, de a király, mint hírlík, nyíltan és őszintén kimondja, hogy milyen alapon véli a parlament betegségét meggyógyíthatónak.

A király egyezséget akar a németek és csehek között. És e szándéka mellett állhatatosan megmaradt. Nem tántoritotta el sem az eddig keserves küzdelmek meddősége, sem a kilátások sivársága, sem a nyelvrendeletek kínos következményei. És ebből az következik, hogy Körber indítványai a nyelvrendeletre vonatkoznak, mert ha a kérdést figyelmen kívül hagyja, békéről szó sem lehet; de az nem következik, hogy az indítványok csupán arra vonatkoznak. Lehetnek, sőt valószínűleg vannak köztük más természetű indítványok is.

Ha Körbernek eddigi titkos tervei sikerülni fognak, az nagy fordulatot jelentene a monarchia ügyeiben. Az évek óta vajudó kiegyezés esetleg létrejöhetne s az osztrák birodalomnak az anarchiánál is rosszabb állapota nyilván megjavulna, sőt reánk se volna ez a változás minden hatás nélkül.

Természetes, hogy a kiegyeztetés a lehető legnehezebb munkába kerül. Körber ismeri a német és cseh pártok hangulatát, jól tudja, milyen sziszifusi munkára vállalkozott, de az erőszak-politika terére egyelőre nem gondol. Erre csak a végső esetben kerül sor.

Az ischli tanácskozásokon egy keserű viccz is született: hogy a magyaroknak már két formulájuk van, t. i. a Bánffy-, meg a Széll-féle. Körber és társai megfeszített erővel munkálkodnak azon, hogy végre valahára Ausztriában is legyen legalább egy formula, a melyet nemzetiségi különbség nélkül elfogadnak.

Hogy mi haszna lesz ennek a nyári parlamentnek, majd megvállik az őszszel.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Csepürágók, operette.
Csütörtök: Napoleon öcsém, bohózat. Szendrey Mihály felléptével.
Péntek: Szünet.

* Színházi hírek. *Riogoku* japáni társulata ma még nem érkezhetett meg Aradra Hamburgból. Azt az értesítést kapta a színház, hogy *Riogoku* társulatának több tagja beteg, így csak fogyatékos mutatványokkal léphetnének az aradiak elé. Ezért a műsor e hétre némi módosítást szenvedett. Így szerdán a *Csepürágók* kerülnek színre. Csütörtökön azonban megmarad Rákosi és Guthi bohózata, *Napoleon öcsém*, melyben a czimszerepet *Szendrey Mihály*, a kassai színház igazgatója játssza. A szereposztás nagyobbára a régi, csak a sugónét játssza *Turcsányi Olga*, Tályait, az ügyvédet pedig *László Gyula*.

* Családi örömeik. Henevin pompás vigjátéka érdekességben különösen nyert azáltal, hogy Adrien szerepében *Szendrey Mihály*, közönségünknek régi kedvence, mint vendég lépett fel. Az 5 rutinja nem szenvedett azáltal, hogy igazgatói teendői elvonják a fellépésektől. Ma is ép oly ügyességgel, biztonsággal jár-kél a színpadon, mint az a művész, ki folyton a színpadon mozog. Alakjait a legkisebb részletekig kidolgozza, hanghordozása, mimikája, minden egyes mozdulata szorosán alkalmazkodik az alakhoz, melyet jellemeznie kell, és ez által jellemzése hű, igaz és közvetlen hatással

bir a nézőre. A közönség szívesen tapsolt a vendégnek és meglátszott, hogy *Szendreyt* a régi szeretetével veszi körül. A darab sikeréhez nagyban hozzájárult *Turcsányi Olga*, aki a duzzogó menyecskét igen szimpatikusan jellemezte. Kitünő volt *Bácsnás és Tájkeri Berta*. A férfiszereplők közül *Mezey, Bács, Gáthy, Hegyessy* oly ensemblét alkottak, mely a legnagyobb dicséretre méltó. — A közönség kitünően mulatott és nem bánta, hogy a japániak visszahajóztak szorongatott hazájukba.

* A vidéki színeszet főfelügyelője. Mai lapunk vezércikkében érdemileg foglalkoztunk annak az állásnak a méltatásával, melyel *Festetics Andor* gróf, mint a vidéki színeszet országos felügyelője betölt. A belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök ma az összes törvényhatóságokhoz intézett alábbi körlevélben hívja fel a városok és megyék figyelmét az országos felügyelő támogatására:

A vidéki magyar színeszet erkölcsi és anyagi jólétének előmozdítására, művészi színvonalának emelésére irányuló törekvésében szükségét érztem egy oly szakközeg közreműködése biztosításának, a ki a helyszínen szerzendő tapasztalataival, szakértelmével e kulturális feladat megoldását elősegíteni képes leendő.

Ez okból tartottam indokoltnak a vidéki színeszet országos felügyelőjének állását szervezni, a mely állásra gróf *Festetics Andor*, a budapesti nemzeti színház volt igazgatóját neveztem ki.

A színeszeti felügyelő feladatai közé tartozván a színeszet működésének megfigyelése, ellenőrzése, kötelességévé tétetett, hogy a vidéki színtársulatokat bizonyos időközönként meglátogassa s a tapasztaltakról javaslatok kíséretében hozzám jelentést tegyen.

A vidéki színeszet országos felügyelője hivatásos kötelességének teljesítésében nem nélkülözheti a törvényhatóságok s különösen a színiügyi választmányok és ama tisztviselők támogatását, a kik a színiügyek intézésében részt vesznek.

Bizalommal fordulok ennél fogva a törvényhatóságokhoz, hogy a színeszeti felügyelőt a vidéki színeszet fejlesztésére, bajainak orvoslására irányuló tevékenységében a kulturális cél érdekében készséggel támogatni fogja.

* **Rabbi Joselman.** *Kövessy Albert*nek, az óbudai és kecskeméti színház népszerű direktorának nagyszabású tervei voltak az idei nyárra. A *Szulamith* páratlan sikere ugyanis arra a gondolatra vitte, hogy ha a *Szulamithot* Ó-Budán százszor adhatták zsfolt ház előtt és azután meg a Magyar Színházban százhuszszor vonzott közönséget, akkor *Goldfaden* másik darabjával, *A csodarabbi*-val is lehetne pénztári készletet gyűjteni. Miután a darab vagy huszonöt-ször ment Ó-Budán, *Kövessy* most kibérelte az Urániát, a tudományos színházat, a hol a rekkenő hőségben is hűvös az ájer. De a budapesti közönséget — írja tudósítónk — nem jól ismerte meg *Kövessy*. Kuriózum kedvéért még átmege Ó-Budára az ottani szellős színházba, de nyáron közsínházba nem megy ember, még ha mindjárt az összes csodapapokat is bemutatná *Kövessy*. Busan mondogatja most az elkeseredett direktor, hogy: Még az Urániában sincsenek csodák!

* **A betiltott Osztrigás Miczi.** *Feydeau*, „*La Dame de chez Maxim*” című darabját, mely nálunk *Osztrigás Miczi* néven ismeretes, a kölni Flóraszínházban betiltották.

Egy magyar leány regénye Oroszországban.

— A moszkvai „kegyencznő.” —

Arad, július 17.

Szép fiatal magyar leányok csináltak már hasonló karriert a világban, mint *Belme Erzsébet*, aki Moszkvában az arisztokrácia gyémántjaiból fényes palotát vett és még fényesebb, orfeumot tart fenn.

Ezelőtt 8—10 esztendővel Nagyváradon sokan ismerték a szép *Belme Erzsébet*.

Királynői termete, buja fekete szemöldökei alól messze kilángoló hatalmas szemei babonás hatással voltak arra, aki rajta feledte tekintetét. Olyan szép leány volt, hogy amint mond-

ták, az Ur Isten csak jó kedvében teremthette. És a szép *Belme Erzsébet* egyszerre csak eltűnt.

Egy ideig Budapesten, azután Bécsben lakott s itt egy daltársulatnál működött, mint magyar énekesnő és tánczosnő.

Egy deczemberi estén, mint egyik levelében írja, a daltársulat kellekese hirtelen rosszul lett. Hazavitték a lakására és *Belme Erzsébet* elment utána ápolására.

Rendkívül jól esett a 60 éves öreg, elzülött szolgának ez a gyöngédség s az ágya mellett hűségesen virrasztó *Belme Erzsébet*nek elmesélte az egész élettörténetét. Részletesen ismertette azt az időt, amikor nagy ur volt s hamarosan átsiklott a nyomoruságban áttentgett esztendőök felett. Azután egy kis gyűrűt adott át neki:

— Látja, ennek a gyűrűnek igen kicsi az értéke, de az a tulajdonsága, hogy ez még minden nőnek, aki viselte, szerencsét hozott. Fogadja el tőlem és legyen a talizmánja.

Az öreg ezzel kiszenvedett. *Belme Erzsébet* pedig eltette a kisgyűrűt talizmánjának. És az is lett a kis gyűrű.

Alig egy hónappal az öreg szolga halála után kiment *Belme Erzsébet* Oroszországba egy moszkvai daltársulathoz.

Nagy ünnepek voltak akkor ott, a régi czárok büszke városában s ott időzött az udvar is.

És egy nagyherczegnek — a neve nincs a levélben — megtetszett a magyar énekesnő. Attól kezdve mesés drága toilleteket viselt *Belme Erzsébet*. Olyan négyes fogaton járt, amilyennek a párja akkor alig akadt Moszkvában s mikor esténként kikocsizott, rendszerint magahajtotta a négy fekete orosz trappert.

Akkor kapta a „moszkvai kegyencznő” nevet és igen nagy tiszteletben részesült az egész orosz arisztokrata fiatalág részéről, mert hire járt, hogy a nagyherczeg el is veszi.

De hát a nagyherczegek terveznek és a czárok végeznek. A kegyencznő gavallérját „megrongált egészségi állapota helyreállítása végett” hosszabb időre utazni küldötték. El is ment. *Belme Erzsébet* pedig a pénzével vállalkozásba fogott, kibérelte a Petrovszki-parkban levő palotát és orfeumi mulatót rendezett ott be. S állítólag Moszkva magyar hölgy-kegyencze titkos levelezéseket folytat nagyváradi szép szegény leányokkal, akiket magához csábit.

Romániai zsidók Aradon.

(Keresztülutazó kivándorlók.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 17.

Az utóbbi időben sokat foglalkoztak a lapok a romániai zsidók kivándorlásával. E szerencsétlen emberek nyomorusága élénk visszhangra talált az egész művelt világban és ahol tehetők, igyekeztek, az új hazát keresők iránt érzett részvétüknek, úgy a hogy, kifejezést adni. Mindenütt, a hol csak átutaztak, úgy hitsorsosaik, mint a hatóságok szívélyes fogadtatásban részesítették és segítséggel látták el a hontalanná vált embereket.

A romániai zsidó kivándorlók egyrésze ma Aradon utazott keresztül, hová Erdély felől érkeztek. Az érdekes csoport rövid itt tartózkodásáról a következőket jelenthetjük:

Ma délelőtt tíz órakor az izraelita hitközség irodájába *Soborsinról* sürgönyértesítés érkezett, melyben tudatták az előljárással, hogy az Erdély felől jövő vonat, mely Aradra tíz óra 50 perczkor érkezik meg, körülbelül 250 romániai zsidó kivándorlót hoz.

Daczára az elkésve érkezett értesítésnek, Kohn S. N. alelnök intézkedése folytán rövid idő alatt a pályaudvaron volt több izraelita kereskedő ajándéka: izletes hideg felvágott és italfélék. May K. és fia és Klein Ignác kenyér és süteményféléket adtak, Ranschburg Mór és fia, Hirschmann és Barta, a ménesi borsövetkezet nagy mennyiségű bort, Deutsch Mór, Éles Ármín, a lippai és temesvári serfőzők aradi fiókjai sört és Bing Ede szilvioriumot szállított ki a pályaudvarra.

A vonat érkezése előtt az izraelita hitközség részéről Kohn S. N. alelnök, Rosenberg Sándor rabbi és Éles Ármín jelentek meg. Tíz óra ötven perczkor robogott be a vonat a pályaudvarra. A kocsik zsufolva voltak román kivándorlókkal. 93 férfi, 150 nő és gyermek érkezett meg.

A pályaudvar rövid pár percz alatt megélénkült. A romániai zsidók — legnagyobb részben fiatal, életerős emberek — kék zubbonyt és fekete sapkát viselnek.

A hitközség emberei megvendégelték a nagy uttól és melegtől elcsigázott nőket, gyermekeket és férfiakat. Reggeli közben beszélgetésbe elegyedtek az aradiakkal.

— Nem üldöztek, nem sanyargattak minket Romániába — mondotta az egyik, kék-zubbonyos emigráns — csak elvonták tőlünk a munkát, a dolgot. Nem engedtek dolgozni, ezáltal elvesztettük kenyerünket és kényszerülve voltunk a kivándorlásra.

Arra a kérdésre, hogy hová mennek, azt felelték:

— *Kanadába*, jó urak, Kanadába. Ez lesz a mi új Kanaánunk.

Félórai itt tartózkodás után ismét vonatra ültek a kivándorlók, hogy folytassák utjukat Budapest felé. Mielőtt megindultak, könnyes szemekkel mondtak köszönetet az aradi izraelita hitközségnek, mely figyelmességével némileg enyhítette utjuk fáradalmait.

Mikor a vonat már robogott, kalaplegetéssel, kendők lobogtatásával bucsuztak el a pályaudvaron megjelentektől.

A hitközség képviselője a vonat elmenetele után táviratilag értesítette a pesti izraelita hitközséget, hogy 250 romániai kiránduló utazott el innen Budapestre, hová esti 7 órakor érkeznek meg.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Kölcsey-Egyesület ujjászervezésére kiküldött bizottság közelebbi ülését folyó hó 19-én, *csütörtökön* délután 6 órakor tartja az egyesület hivatalos helyiségében.

(*) Az Oratórium-Egyet holnap, *szerdán* este 8 órakor próbát tart a *férfikar* részére.

Az urát követte.

(Találkozó tízenyolcz év után.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 17.

A rémes boulevard-regényekben se talál az olvasó izgatóbb és meghatóbb történetet, mint amely a valóságban játszódott most le — tudósítónk előadása szerint — Bács-Almásón. A dajka rémmesékben sokat emlegetett cigányok által elrabolt gyermek bus és idegborzogatató históriája került elő az eleven életből való históriaként. Egy anya, aki közel két évtizedig ontotta könyzeit elveszett kis leánya után, e napokban megtalálta az azóta asszonynya lett leányát.

Kártyavető cigányasszony lett belőle, aki faluról-falura járt a bandával, karján két kis purdjával.

Tessék az anya szívét elképzelni ennél

a találkozásnál, melyet egészen a véletlen rendezett.

Igy mondja el a történetet a tudósító:

Még 1882. esztendőben, tehát 18 esztendeje már, hogy *Hintersehr* Márton bácsalmási jómódu gazda két éves kis leánykája fényes nappal elveszett, illetve nem tért haza.

A szülők keresték gyermeküket, de sehol sem találták. Nagy bánatuk már majd feledésbe ment, amikor pénteken a községen átvonuló cigányfalka egy tagja, egy asszony két porontyával a kezén kéregetni jött.

Hintersehrné nagy rémület közepette a *cigányasszonyban elveszettnek hitt gyermekét ismerte fel*, amit a térde alatti anyajegy be is igazolt.

Maradásra kérte az asszonyt, késznek nyilatkozott két gyermekével együtt eltartani, csak cigány férjét nem akarta házába befogadni. Anya és leánya között szomorú jelenetek voltak. A fiatal cigányasszonyt mindvégig hidegen hagyta a váratlan fölfedezés. Az anya folyton sirt és kétségbeesve tördelte a kezeit. Kérve kérlette a leányát, hogy maradjon otthon a gyermekeivel, hagyja el az urát, aki nem méltó hozzá, akit nem is tarthat a házban.

Az egykor elveszett leány, a fiatal cigányasszony nem az anyát választotta.

Az urát követte.

Mint hogy a leány csak férjével együtt akar élni, elment tovább vándorolni. A szolgabírósgot mindjárt értesítették az esetről, de az a gyermeklopás iránti nyomozást mellőzte.

Gyilkosság és öngyilkosság egy budapesti tejsarnokban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 17.

A budapesti Dob-utcában ma déli két órakor rémes családi tragédia történt. Egy, az intelligensebb osztályhoz tartozó ember *konyhával meggyilkolta feleségét*, azután pedig önmagán ejtett halálos sebet. Mindez ugyszólván az utca népének szemeláttára játszódott le, a nélkül, hogy bárki is közbelépett és a véres drámát megakadályozta volna.

A szenzációs eset részleteiről a következő távirati tudósítást vettük:

A Dob-utca 73-ik számú házban lakott évek óta *Braun Anna* tejsarnok-tulajdonosnő, kinek eléggé jövedelmezett az apró üzlet, sőt a mindennapra szükséges költségen felül még néhány ezer forintot meg is takarított a keresményéből. Vele lakott tíz éves fiacskája s egy *Mauthner Juliska* nevű boltileány, ki a kiszolgálásban segédkezett az özvegy nőnek.

Sokszor megfordult a tejsarnokban *Schlesinger Márk* budapesti kiségitő kántor. Az ismeretségből udvarlás, ebből házasság lett: fél év előtt *Schlesinger* egybekelt a csinos fiatal özvegygyel.

Eleinte boldogon élt az új pár, a mint eleinte minden házas ember boldog szokott lenni. Később a kántor megunt a változott helyzet mézét s az asszonynyal gorombáskodni kezdett. Majd abbahagyta a kántorságot, s egész kényelemmel behelyezkedett a tejsarnokba. Ott csak a pénzt kezelte, a mit aztán esténként el is lumpolt hűségesen. Felesége e léhaság miatt sokszor tett neki szemrehányást, de *Schlesinger* nem fogott a jó szó, sőt ha megunt a prédikációt, nem riadt vissza a tettelegességtől sem.

Az asszony türe, türe ezt a gorombabánásmódot, de a múlt hetekben felülkerekedett benne az önérzet s a lump, tivornya embert kikergette a házból. *Schlesinger* csatan-

golt az utcákon s abból élt, a mit régi ismerősei adtak neki, hogy őt a nyakukról lerázzák.

Ma délután két órakor ebédnél ült a kis család a tejsarnokban, hol néhány vendég is lézengett az asztaloknál. Egyszer csak belépett oda *Schlesinger Márk*. Az asszony felkelt és szép szeliden reászólt:

— Önnek itt semmi keresnivalója nincs többé. Kérem, hagyjon el bennünket.

Schlesinger nem ment. Sőt odalépett az asztalhoz s egész szemtelenül helyet akart foglalni.

Az asszony dühbe jött s mikor *Schlesinger* szokott modorában gorombáskodni kezdett, felkapta a vizes korsót, hogy azzal a garázda embert leöntse.

Schlesinger vében forgó szemekkel ugrott rá az asszonnyra s ekiáltotta magát:

— Most meghalunk mindaketten, te is, meg én is! . . .

Braun Anna sikongva menekült, *Schlesinger* utána. A mellékszobában elérte. Megkapta haját, rácsavarta balkezére s kabátzsebéből *élesre fent kést* húzott ki. Azzal aztán a szegény asszony nyakát keresztülvágta.

A tejsarnokban lévő vendégek s a nagy kiáltozásra beözönlő utcai nép a mellékszobába rohant, de már akkor késő volt a segítség: a *szerencsétlen asszony meghalt*.

A holttesten keresztben feküdt *Schlesinger Márk*, ki a saját nyakán is két nehéz sebet ejtett. Beszállították a Rókus-kórházba, hol a halállal vívódik.

Mauthner Juliska, ki a rémes drámának szemtanuja volt, a nagy izgalom következtében többször elájult s most ő is súlyos betegen fekszik.

Véres harcz a zsinagóga mellett.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 17.

Kétségbeesett jajveszékélés csöditette össze ma éjjel 11 órakor az éjjeli kávéházak vendégeit. A láрма a zsinagóga mellett, a *Chorin Áron*-utcában volt, a hol véres verekedésben két fiatalember csaknem életét vesztette.

Az eset hőse *Zombory Sándor* pinczér, a ki szerelemféléstől támadta meg ellenfelét: *Thoma Ferencz* 20 éves borbélylegényt, majd annak barátját, *Frei Ádámot*, a ki vele volt és szintén borbélylegény.

Zombory Sándor régebb idő óta ellensége *Thomának*, a miért kedvesét elszerette tőle. A múlt héten meg is verte a leányt hűtlensége miatt és fogadkozott, hogy az új szeretőjével is el fog banni. Ezóta csak az alkalmat leste, hogy vetélytársán boszut állhasson.

Es az alkalom nem váratott magára sokáig. Ma este 10 óra után *Thoma Ferencz* barátjával *Frei Ádám*mal volt és azzal együtt el akarta kisérni barátját és földijét: *Recktenwald József* szakaszvezetőt, a ki a várba igyekezett.

A mint a *Chorin Áron*-utczába értek, egy kapuból kirohant *Zombory Sándor* és *éles késsel Thoma nyakába szurt*. *Thoma* nyakából patakzott a vér és tántorgó lépésekkel menekülni iparkodott, mialatt *Zombory Frei Ádám*ot is megtámadta, mert az barátját védelmezni akarta. A szurás *Freit* épen a *szive alatt* találta.

Recktenwald, a szakaszvezető nem vett részt a harczban. Balkeze sérült volt s erősen be volt kötve, jobb kezét azonban kardjának markolatán tartotta s úgy várta *Zombory* támadását. De a pinczér nem bántotta őt. Mikor már mind a két legény meg volt sebesítve, észrevette *Zombory*, hogy bicskája a tenyerére

csukódott s az ujjait megvágta egy kissé. Rög-tön föltalálta magát: rendőrökért kezdett kiáltozni, mikor pedig a rendőrök megérkeztek, keservesen panaszkodott, hogy a szakaszvezető karddal támadott reá és megvágta őt.

A rendőrség mindenekelőtt a városházára szállította a sebesülteket, valamint Zomboryt is. Tisch Mór dr. kimosta és bekötözte a sebeket s konstata, hogy *Thoma sebe életveszélyes*. Ha idejekorán be nem kötik, elvérzett volna, mert a *szurás elvágta az ütérét*. Rámer rendőrhadnagy azután kihallgatta őket, hogy mielőbb a kórházba szállíttathassa mindkettőt.

Még az éj folyamán megjelent a rendőrségnél Recktenwald szakaszvezető is, a kinek vallomását szintén jegyzőkönyvbe foglalták. Zombory megmaradt vallomása mellett, hogy t. i. ő volt a megtámadott fél s csak önvédelemből használta kését.

Ot a rendőrség további intézkedésig fogva tartotta.

HIREK.

A magyarái vén rácz.

— Damjanich pohárköszöntője. —

Elekes István 48-as honvédtiszt rendkívül érdekes, eddig még nem ismert epizódot ír meg a hősök hősről: *Damjanich* tábornokról.

Komárom felszabadítása után *Görgei* fővezér tudvalevőleg abban mesterkedett, mi utonmódon távolítsa el *Damjanich*ot a seregtől. Rábeszélte, hogy menjen el Debreczenbe s vezesse helyette a hadügyminiszteriumot. — Az egyetlen tábornok, a ki mindig győzött, a ki lelke volt a seregnek, az szépszerével el lőntávitva.

Damjanich rá hagyta beszélni magát s megígérte, hogy elmegy Debreczenbe.

A mikor a 3-ik zászlóalj legénysége erről értesült, küldöttséget nevezett ki, hogy a legénység nevében bucsuzzanak el az „öreg“-től, ahogy imádott vezérüket neveztek.

A küldöttség tagjai voltak: *Földváry* Károly, a rettenthetlen hős, *Gorove* Antal és *Elekes* István, aki a következőleg írja le ezt a megható jelenetet:

Komáromban, az „öreg“ lába fatális eltérése előtti napon, délután mentünk el a tisztelére. A főhadiszálláson nagy asztal volt leritve. Sokan még ültek, némelyek már fölálltak és szivaroztak. Az asztalfőn *Görgei* ült, egy nő balján, kivel társalogni látszott. Az egész táboron előmlő hangulatból itélve, nagyon jó ebédjük lehetett.

Damjanich az ajtóval éppen szemben ült még; tartotta a pozíciót tántoríthatlanul, mint szokta és szilárdul.

Amint beléptünk, szemei ránk estek s ránk kiáltott:

— Szervusztok fiuk! Jertek, igyunk egy pohár bort!

Földváry mosolygott s atillámat rángatva azt sugta fülembre:

— Mondjon az öregnek valamit.

A tósztivás nagy tudománya nálam parlagon hevert; de nagy fogalmaim voltak a szubordinációról s ha *Földváry* kívánta, csak mondanom kell valamit, ha kockáztatok is, gondolám.

Hebegtem is ott valamit egy pohárral kezemben. Sokszor előfordult benne az: „Adja isten, meg adja isten!“ magam sem emlékszem már miket dadogtam, de aztán a mit az öreg felelt, arra szóra-szóra emlékszem.

Keményen nézett az asztalra nyugasztott teli poharába, s mellére eresztett löve, fennállva mondta, a mint következik:

— Köszönöm fiam! hiszen mind igaz, a

mit mondtál. De ha tisztába jövünk a némettel, akkor ne keress engem a seregnél, hanem *gyere el Magyarátra, ott meglátsz egy vén ráczot, a ki kapálja a szőlő tövét, és issza a tavalyi levét, az én leszek*. Ha pedig tisztába nem jövünk a némettel, akkor se keress engem a seregnél, mert én ugyan koronás fő alatt sohasem szolgálok. Most pedig egészen itt hagy-lak benneteket! Megmondta nekem *Görgei*, hogy bakát csak én tudok organizálni. Mikor ő meglátta az én hadtestemet, levette a kalapját előtte. Azért kért meg, hogy menjek el helyette Debreczenbe bakákat teremteni e zaklatott, szegény hazának. S el is megyek! Isten éltesen benneteket! Remélem, ti nem hoztok szégyent nevemre.

S ittunk az érzelmek tarka vegyületével — jegyzi meg *Elekes* István — de *Damjanich* másnap kocszás közben feldőlt s lábát törte. *Damjanich* balesete után a győzhetlen harmadik hadtest dicsőséges epochája is véget ért. Véget ért, mert eltört az a vezénylő parancsnoki láb, mely csak tréfából sem retirált.

— **Magyar miniszterek Párisban.** A magyar kormány tagjai közül eddig csak *Darányi* Ignác földmivelésügyi miniszter volt Párisban, a világhiállításán. Értesülésünk szerint a jövő héten *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter látogatja meg a világhiállítást, a hol legalább 10 napot fog tölteni. *Szell* Kálmán miniszterelnök augusztusban utazik Párisba és valószínűleg vele megy *Wlassics* Gyula kultuszminiszter is.

— **Tisza Kálmán Nagyváradon.** *Tisza* Kálmán, Nagyvárad város országgyűlési képviselője holnap, szerdán délelőtt 10 órakor Nagyváradra érkezik. Az ősz generális ezuttal csak barátai és ismerősei társaságában óhajt maradni és tartózkodni kíván minden politikai nyilatkozattól.

— **Az aradi első takarékpénztár igazgatóválasztmánya** ma délután 3 órakor tartotta szokásos negyedévi ülését *Domány* József igazgató elnöke alatt. Mielőtt a napirendre tértek volna, elnök részvételtjes és meleg szavakban emlékezett meg arról a súlyos veszteségről, mely az intézeteket *Varjassy* József volt elnöke, utóbb igazgató választmányi tagjának elhunytával érte. *Domány* elnök indítványára kimondotta az igazgatóválasztmány, hogy a *Varjassy* József elhunyt feletti fájdalmának és részvételének jegyzőkönyvileg ad kifejezést. A napirend folyamán *Ottenberg* Tivadar vezérigazgató előterjesztette a lefolyt félévi zársumadásokat, melyekből örömmel vette tudomásul az igazgatóválasztmány, hogy a betétek álladéka a tavalyi év első feléhez képest nagy emelkedést tüntet ki s hogy a lefolyt félévben elért tiszta haszon, dacára annak, hogy az értékpapiroknál a negymérvü árhanatlan következtében veszteség volt, ugyanannyi, mint tavaly. Az ülés legérdekesebb tárgyát a *Zöldy* Jenő volt főpénztáros elhunytával szükségessé vált előléptetések képezték. Főpénztárossá egyhangulag *Herold* Gyula eddigi könyvelőt, könyvelővé s a betéti osztály vezetőjévé pedig *Laczay* Gyula hivatalnokot léptették elő. Mindkettő szorgalmas, ambiciózus tisztviselője az intézetnek, a kik méltán megérdemelték a szép haladást. Az előlépett két hivatalnok fizetésének emelése után az ülés véget ért.

— **Aradi iparosok Párisban.** *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter annak idején értesítette az ország valamennyi kereskedelmi és iparkamaráját, hogy a párisi kiállítás tanulmányozása céljából a kamarák területéről hajlandó néhány értelmesebb iparost és munkást államköltségen kiküldeni. A kamarák a

miniszter kívánságához képest megtették a jelölést. Ma megjött Aradra a miniszter értesítése, a melyben tudatja, hogy a kamara területéről a következőknek fog adni a párisi utra államköltséget: ifj. *Czeiler* István asztalosmester, *Augner* Julius, a *Reinhart* butorgyáros czég művezetője, *Modlba* Viktor, *Weil* Alajos bádogos mű heiyének munkavezetője, *Lélek* István makói czukrázsmester, *Mericskay* Ferencz orosházi lakatossegéd, *Kucsecs* Károly makói lakatosmester és *Kunsch* Antal dévai asztalossegéd. Az önálló iparosok 400, a segédek 300 korona államsegélyt kapnak. A miniszter gondoskodott, hogy az összes kamarák területéről kiküldendő iparosok együttesen utazzanak s Párisban kalauz álljon a rendelkezésükre.

— **Zichy Ferencz gróf meghalt.** *Zichy* Ferencz gróf királyi tárnokmester ma éjjel 90 éves korában Kálózson meghalt.

— **Zubovics Fedor huszárkapitány** állapota változatlanul aggasztó. Az éjszakát nyugtalanul töltötte, láza is volt. Csak hajnal felé szendergett el. Orvosa dr. *Boross* Ernő, reméli, hogy meg fogja menteni a kapitány párajban megsérült bal karját, bár teljes bizonyossággal még nem állíthatja. A *Ferencz-József* kórházban, a hol *Zubovics* kapitány fekszik, állandóan számosan kérdezősködnek a népszerű kapitány állapotáról.

— **Megüresedett mandátum.** *Jónás* Ödön országgyűlési képviselő, kit kineveztek a szabaddalmi tanácsba, a felsőviszói mandátumról leköszönt. Az új választás megejtése iránt az intézkedés már megtörtént.

— **A kivándorlás ellen.** A belügyminiszter körrendeletben fölhívta az összes törvényhatóságokat, hogy kísérik figyelemmel a kivándorlási ügynökök üzelmeit, mert ezek a népet rendszeresen csábítják az idegenbe, csupán azért, hogy a hajóstársaságoktól busás províziót huzzanak a szállított embertömegért. A körrendelet egyuttal utasítja a törvényhatóságokat, hogy a kivándorlásokról időnkint számszerű adatokat küldjenek be s tegyenek jelentést arról, hogy az illető vidéken mi ösztönzi az embereket a házi tüzhely elhagyására és hogy mi módon lehetne az esetleges bajokat megszüntetni.

— **Kormányválság Romániában.** Bukarestből táviratozzák, hogy *Cantacuzene* miniszterelnök ma benyújtotta lemondását és utódjául *Carp*-ot a konzervatív párt vezérét ajánlotta.

— **Temetés.** Özv. kosztolányi *Kosztolányi* Antalné szül. leukó *Kiss* Emilia urnő temetése ma délután 6 órakor ment végbe a gyászoló család, a rokonság és az ösmerősök nagy részvete mellett. A boldogult matróna koporsóját számos koszoru borította az alábbi szalagfeliratokkal:

Imádott jó anyáknak — Aranka és Vidor. Felejthetetlen jó anyáknak — Eteleka. Edes jó nagyanyáknak — Margit. A jó Milának tisztetete jelöl — *Lonovics* Ignác, — Szeretett jó anyáknak — Aranka és Imre. — Szeretett nővéremnek — *Mária*. Felejthetetlen nagynénjüknak — *Hana* és *Dezső*. Szeretett Milának — *Juliska* és *Gyula*. Szeretett nagynénjüknak — *Lenke* és *Jenő*. A jó rokonnak — a *Szathmáry* család. Szeretett nővérünknek — *Antonia* és *Eteleka*. Feledhetlen nővéremnek — *Gizella* és gyermekei. Kegyelettel — özv. *Beszedits* Antalné. Szeretett *Mila* nének — *Béla*, *Mariska* és *Zoltán*. — *Mila* nének — *Leonától*, *Mila* nének — özv. *Bodroghyné*. Szeretett nagynénjüknak — *Tibor* és *Hermina*. Felejthetetlen sógornőjének — *Stefi* és *neje*. Felejthetetlen barátnőjének — özv. *Dániel* Antalné.

— **Nem kell a kartel.** Szegeden a minap kartelt terveztek a nagykereskedők egymás közt a cukorra. Ez a kartel azonban egyik-másik kereskedő ellentállása folytán meghiusult. Most ismét hasonló mozgalom történt. A szegedi kiskereskedők egyesületében pendteték meg néhányan, hogy a cukorra, szódára, sóra és petróleumra kartelt kellene létesíteni. Meghatározának egységes árt és annak elfogadására felkérnek a nagykereskedőket is. Létre is jön e tárgyban a megegyezés, ha az elnök

egy nyomós érveléssel nem áll a tagok elé. Figyelmeztette az elnök a tagokat, hogy az egyesület csak most alakult meg s ha működésüket mindjárt azzal kezdik meg, hogy kartelt kötnék, elveszti az egyesület a nagyközönség rokonszenvét. Ez az okos érv győzött és a kereskedők elejtették a kartel kötésére benyújtott indítványt.

— **A gyulai vár gazdát cserélt.** A gyulai vár és kastély a napokban a már évek óta benne lakó *Almássy* Dénes gróf tulajdonába ment át. Édes anyja özv. gróf *Almássy* Kálmánné *Wenckheim* Mária grófnőtől vásárolta meg, a ki édes atyjától, néhai *Wenckheim* József gróftól felerészben örökölte, másik felerészét pedig pár évvel ezelőtt testvérétől, *Wenckheim* Gyula gróftól vette meg. Az eredetileg báró *Harukkern* által épített, egy század óta pedig a *Wenckheim* grófi család törzsfészkét képező gyulai kastély és a hozzá tartozó történelmi Vég-Gyulavár most már tehát nem *Wenckheim*, hanem *Almássy*-birtok. Az új tulajdonos a kastélyt kibővíti és gyökeresen restauráltatja.

— **Buffet-bódé az arena mellett.** Megírtuk, hogy a közgyűlés *Nagy* Lajos vendéglősnek a nyári színház mellett buffet-bódé felállítását engedélyezte. A faépület, mely a színháznak a széna-tér felé eső oldala mellett nyert helyet, a napokban már készen lesz.

— **Szerencsétlenül járt léghajósok.** Nápolyból nagy katasztrófát jelent a táviró. A *Napoli* nevű léghajó, melyen *Vanni* kapitány, *Pillizzoni* lakszerkesztő és *Palerno* gróf szállottak fel, lezuhant a tengerbe. A kapitány és a szerkesztő a vízbe fulltak. *Palerno* gróf négy órai keserves uszás után egy hadihajó csolnakjára akadt, a mely felvette és megmentette a haláltól.

— **Halálozás.** Gyász érte *Krassó-Szőrény* vármegye tisztikarát. *Ludwig* János vármegyei alszámvevő, ki a községi számadások ügyében volt a resicai járásba kiküldve, f. hó 14-én reggel *Delinyesten* elhalt. Az elhalt 41 éves volt. Temetését a vármegye tisztikara rendez; külön gyászjelentésben tudatta halálát és ravatalára koszorút helyezett. A boldogultban *Schmiedt* János dr. aradi felső kereskedelmi iskolai tanár sógorát veszítette el.

— **Beomlott kikötőhid.** *Berlinből* sürgönyzik: *Heringsdorf* tengeri fürdő ma nagy pánik színtere volt. Délután egy gőzösnek nagyszámu berlini és stettini kirándulót kellett volna *Swinemünde*-be szállítani. A kikötőhidnél sokan várták az érkező gőzöst, midőn e rémes kiáltás hangzott el:

— *Meneküljetek, a hid leszakad!*

A következő pillanatban a szerencsétlenség már megtörtént.

A hidnak egy nagy része, körülbelül a közepe táján a nagy súly alatt leszakadt és a nyíláson körülbelül ötven férfi és nő bukott le a mélybe. Szerencsére szilárd talaj volt alattuk. A pórul jártak jajgatása leirhatatlan pánikot idézett elő. Komolyabban senki sem sérült meg. Az elősiető orvosoknak csak az elájult hölgyekkel akadt dolguk.

— **Az angolok ünneplése.** *Fiuméből* táviratozzák, hogy *Szapáry* László gróf kormányzó az angol flotta tiszteletére ma fényes ünnepélyt rendezett, melyre mintegy ezer személy volt hivatalos. Meg volt hiva a budai dalárda is, mely az ünnepélyen elénekelt az angol himnusz.

— **Erdemkereszt egy csontvázért.** Mikor a tavasszal *Budapest*-en megnyitották a földtani intézet új palotáját, az ünnepies felavatásra meghívott közönségnek föltűnt az intézet érdekes muzeumban egy pompásan preparált ritkaság, egy bálnának a földből kiásott teljes csontváza. A földművelési miniszter maga érdeklődött legjobban, honnan került ez a tudományos szempontból nagyon értékes darab.

— Egy lelkes érdeklődő ajándékozta — felelte a muzeum igazgatója. — Kaphatott volna ugyan érte több ezer koronát, mert a külföldön szívesen megvették volna, de nem adta, hanem elküldte nekünk ingyen, a saját költségén.

Ez a lelkes érdeklődő *Prost* János borbolyai, sopronmegyei földbirtokos volt, akinek a nevével most ismét találkozunk. A hivatalos lap mai számában ugyanis az alábbi kitüntetés jelent meg:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán *Prost* János borbolyai birtokosnak, a magyar földtani intézet muzeumának gyarapítása körül szerzett érdemei elismerésül, a koronás érdemkeresztet adományozom.

Kelt *Ischben*, 1900. évi július hó 11-én.

Ferencz József, s. k.

Széchenyi Gyula, s. k.

— **Robbanás a waggongyárban.** Az aradi waggongyárban nagy ijedelmet okozott ma délután az a robbanás, mely a fujatókat hajtó gépnél történt. Huszonhárom fujató van a kovácsműhelyben s ezeket egy közös gép hajtja. A gép, melynek kerekéről ma délután leesett a hajtó szij, megállott s mikor újra megindították egy csöben, melyben a süritett levegő közlekedik, robbanó gáz fejlődött ki s *felrobbant*. A robbanás által a 30 centiméter átmérőjű cső, melynek fél centiméter vastag a fala 10 méter magasságban szétvágódott s óriási robajt okozott, melyet az egész gyárban meghallottak. A helyiséget, hol ez történt nagy füst töltötte meg, úgy, hogy az ott dolgozó munkások nem látták a kijárást. Hason csuszva jutottak el az ajtóig. Súlyosabb sérülés nem történt, csupán egy munkást sujtottak fejen a szétrobbanó cső darabjai.

— **Csehek Párisban.** A prágai községtanács négy kiküldöttjét a párisi tanács ma szívélyes fogadtatásban részesítette. *Grebauval* üdvözölte a cseheket, melyre *Sob* prágai polgármester felelt átadva Prága város ajándokát: tizenkét cseh várost ábrázoló akvarellt.

— **Nyuli Mihály Aradon.** A szomorú nevezetességre jutott vererán katona fogalommal nőtte ki magát s úgy látszik, iskolát teremtett. Híve akadt már nálunk is, de aradi tanítványának esetéhez, szerencsére, vér nem tapad, de annál több nevetési könyvet csal ki az ember szeméből, annyira mulatságos.

Egy aradi ügyvéddel történt az eset. Egy nemrég csödbe ment helybeli cég tömeggondnoka lett s ebből a hivatásából kifolyólag kellett az ügyvédek rémének elnevezett öreg ember utánzójával szembe állani.

A cég alkalmazottai ugyanis kenyér nélkül maradván, az egyik, egy nagyon szegény ember, nem tudta bevárni a felszámolási határidőt, melynek eltelté uton a törvényes felmondási időre járó fizetésüket megkapják. Nap-nap után ott volt az ügyvéd nyakán s kérte, adja ki az őt megillető összeget. Az ügyvéd pedig törvényadta jogával élve, most míg a csödből bevétele nem volt, nem adta ki a szegény alkalmazottnak járó fizetést. A hányzor alkalmatlankodott nála a szegény ördög, mindannyiszor türelemre intette.

Ez azonban a türelemmel nem érte be, rettentő szükségben volt, mikor szombaton ismét megjelent az ügyvéd irodájában s kérte pénzét. Kérelmére természetesen ismét a már jól ismert választ kapta. A szegény alkalmazott erre alázatosan, de mégis bizonyos fölnyúlással így tört ki:

— Aztán ügyvéd ur, ne tessék csodálkozni, ha még lesz *Nyuly* Aradon is.

Az ügyvéd erre büszkén, de mégis meghökkenve így felelt az esetlenül merészkedő ifjunak:

— Hat, kedves barátom, jöjjön el holnapután, megkapja a pénzt.

Es mi történt? a fiók *Nyuly* tegnap délelőtt megkapta a pénzt.

— **Verseny-szivarozás.** Ez a legújabb sport. A németek találták ki, sőt már rendeztek is egy versenyt *Neustadt*-ban. A pfalzi *dohányzók szövetsége* tegnap gyűlést tartott, ennek végzetével folyt le az érdekes mérkőzés. A gyors-szivarozás első díját egy *Klingenber* er nevű ur nyerte meg, ki két perc és husz másodperc alatt füstölt el egy meglehetősen vastag szivart. Kissé megártott neki a gyors szivás, mert nyelvéről a bőr teljesen lement. A lassu szivarozásban *Christ* lett a győztes, két órán át keresztül szivott egy szivart.

— **Nagy tűz Biharban.** A vörös kakas kongató hangjai szölkáltak meg tegnap éjjel s vertek fel a község lakosságát *Erselind* községben. Világított a tűz az egész faluban, égett a közbirtokosság tulajdonát képező nagy bérház. Talpon volt csakhamar az egész község s éppen idejekorán megérkezett a község új tűzoltósága *Vidakovits* Nándor parancsnokkal. A parancsnok — mint tudósítónk írja — nagy bátorságot és önfeláldozást tanúsított, bement az égő házba s öt emberéletet mentett meg. A házat *Czitrom* József vendéglős birta bérben s az ő ingóságai nagyrészt odavesztek. A tűz oka állítólag községbeli oláh emberek gyújtogatása s a vizsgálat ez irányban nagy erélyvel folyik.

— **Halál a fürdőhelyen.** Tegnapelőtt érkezett a *menyházai* fürdőbe *Galicz* Sándor gyulai építész, hogy ott pár heti üdüléssel töltse el az időt. Jó külsejű, erős ember volt, akinek közeli végét senki nem sejtette volna. Ma reggel *holtan* találták meg a fürdőben; valószínűleg szívrohamból halt meg.

— **A nyomoruság áldozata.** *Mohó* Anna 25 éves budapesti takarítónő kedvesével és három éves fiacskájával a Szövetség-utca házában egyik kis lakásában élt. Keresetük nagyon csekély volt és a nyomoruság állandó kísérőjükké vált. *Mohó* Anna nagyon megunt már az örökös küzködést és elhatározta, hogy elemésztí magát. Ma délelőtt, a mikor kis fiacskájával egyedül maradt otthon, lugköldatot ivott. A veszedelmes méreg annyira összegegette belső reszeit, hogy félig alétlan nagy kínok között vonaglott ágyában. Kis fiacskája csak nézte, amajd átszaladt a szomszédokhoz és mondogatta:

— Beteg a mama; fekszik a mama!

A szomszédok azonban nem ügyeltek a kis gyermek göcsilésére és bizony a szerencsétlen asszony segítségére senki sem sietett. Csak késő este, a mikor *Mohó* Anna kedvese hazajött a munkából, derült ki végzetes tette. Gyorsan a mentőket hívták, a kik a szerencsétlen teremtést életveszélyes sérülésével a *Rökus*-kórházba szállították. Kihallgatása alkalmával is folyton a nyomoruságát emlegette.

— **Mikor a tanács spórol.** Jellemző esetről értesít minket vásárhelyi levelezőnk. A vásárhelyi tanács összegyűjtötte a szeretetház ócska ruhadaranjait, azokat a fertőzött és féreggel telt rongyokat, melyeket az ápoltak elnyűttek s melyeket tifuzos betegek is használtak s felhozatva az undorító ócskaságokat a városház udvarára, azokat nyilvános árverésen, dobszó mellett eladatni akarta. Már el is adtak valami 10 korona árú, mikor a főorvos arra járván, nesztét vette a dolognak, az árverést beszüntette, a fertőző rongyhalmazt a tűzoltókkal kihordatta a város végére és elrendelte annak az elégetését.

— **A kik eladják a bőrüket.** Megírtuk, hogy egy német bányatársaság felhívás bocsátott ki, hogy ki hajlandó jó pénzért bőréből egy darabkát egy megégett bányamunkás felgyógyítására eladni. A felhívásnak lett is eredménye, a mennyiben több mint száz ember jelentkezett, a ki hajlandó „bőrét vásárra vinni.” A jelentkezők közül többen humorizálnak is. Az egyik azt írja, hogy hajlandó felső lábszárából tíz négyzet centiméternyi darabkát átengedni, ha a társaság egy *Karlsbad*-ban eltöltendő idény költségeit fedezi. Egy másik „bőrkereskedő”

meg a barátjának akar egy utazást fizettetni, neki nem kell semmi a bőréért. Volt a jelentkezők között több asszony és leány is. E közben pedig egy munkás két felső lábszárából kivágták a szükséges bőrt. A munkás ezért 140 márka készpénzt s míg feküdt az operáció után, naponta három márka napidíjat kapott. Az így kifoltozott bőrű bányamunkás állapota javulófélben van s néhány hónap alatt teljesen felgyógyul. A „börkereskedő“ ellenben még ki sem heverte az első operációt, már kétszer nyilatkozott, hogy az orvosok rendelkezésére bocsát egy darab élő húst a félkarjából egy beteg gyógyítására. Ezért az áldozatért kap 200 márka készpénzt s a beteg végrendeletileg is meg fog emlékezni róla.

— **Magyar név.** *Kohn József* berzai illetőségű, ugyanottani lakos, valamint kiskorú gyermekei: Aladár, Gyula és Mária vezetéknevének „Kádár“-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Elvágta az ereit.** *Valentin Lajos aradi* vendéglőst vigyázatlansága miatt súlyos baleset érte ma. Kápolna-utczai lakásán egy ablak-szárnyat tartott kezében, melyet beszéd közben ide-oda rángatott s eközben magára ejtette. Az egyik üvegtábla eltört és *karján 6 centiméter hosszú sebet ejtett, s elvágta viszereit.* A sebet *Posgay Lajos dr.* főorvos kötözte be. *Valentin* állapota a sok vérvesztés következtében igen súlyos.

— **Gyilkosság és öngyilkosság.** Lembergől jelentik: *Tornopolban* ma *Zleniski Kázmér* szolgálga agyonlőtte munkaadónőjét *Kovalska* Leventint és aztán maga ellen fordította a pisztolyt. A szolgálka bizalmas viszonyban volt az özvegy asszonnyal, aki most elakarta őt bocsátani. Ez annyira feldühösítette, hogy gyilkosságra adta a fejét.

— **Megőrült városi hivatalnok.** A *Népszava* cz. lap tegnapi számában a következő nyilatkozatot olvastuk:

Alulírott felkérem a t. közönséget, hogy férjem részére senki sem hitelezzen, sem pedig neki pénzt kölcsön ne adjon, mert ezennel kijelentem, és köztudomásra hozom, hogy tartozásáért felelősséget nem vállalok s ezután esetleg csinálандó tartozásait ki nem fizetem.

Szabadkán, 1900. évi július hó 14-én.

Sztipich Dánielné
sz. Vojnich Mária.

Ez a szerencsétlen ember első p nztártiszt volt, a városnál. Szorgalmas, munkás ember volt de betegsége miatt néhány hónappal ezelőt nyugdíjazták. Betesége miatt több ízben járt Budapesten, gyógyította magát, de semmit sem használt. Nyugdíjaztatása után nagyon unalmasnak találta az életet s e miatt több ízben panaszkodott is. Utóbbi napokban a betegség kitört rajta, Tegnapelőtt bejárta a pénztintézeteket és avval fenyegetőzött, hogyha nem adnak neki 14,000 frtot kölcsön, lelövi az intézetet. A pénztintézeti tisztviselők csak nevettek *Sztipich* beszédén, de látták, hogy az elméje hibás, beszélni hagyták. Tegnap délután teljesen önkívületi állapotban volt már, egyik kávéházban az ablakon keresztül akart kimenni az utcára és már be is törte a hatalmas üvegtáblát, ha ebben nem akadályozzák meg. Ma reggel már 4 óra tájban megjelent a városházán. A kapun bebocsátották, mire kiabálva mondta, hogy pénzért jött ide, mert licitálni kell menni. Nagynehezen lecsillapították és hazavezették, de egyuttal értesítették a mentőket is, akik a szerencsétlen városi hivatalnokot bevitték a közkórház megfigyelő osztályába.

— **Baleset egy ünnepélyen.** Stavanger svéd községből jelentik, hogy *Kok* szigeten rendezett erdei ünnepély alkalmával, melyen több száz ember volt jelen, bedőlt egy átjáró hid és a rajta levők a vízbe estek. Eddig *nyolcz halottat* és számos sebesültet halásztak ki.

— **Egy örült merénylete.** *Gráczból* telegrafálják, hogy ott ma egy *Gigl Ignác* nevű el-

mebeteg, aki évek óta az állami elmebeteggyógyintézetben kezeltetett, megszökött és a közeli erdőbe menekült a hol egy nőt megtámadott és késével össze-vissza szurkált. Egy biciklis, ki véletlenül arra haladt, védelmére sietett a megtámadott asszonynak és az őrjöngőt elfogta. *Giglt* újból beszállították az elmebetegintézetbe.

— **A párisi cselédek.** A világkiállítás megnyitása óta nagy a cselédhiány párisban. Hogy mi ennek az oka, érdekesen tűnik ki a következő mulatságos apróságból, melyet *Georges Duval* mesél most egy párisi újságban:

Egyik montaubani barátom — ugymond — családjával együtt Párisba költözött a minap néhány hónapra. Magukkal hozták cselédjüket is. Megérkezésük után néhány nap múlva a cseléd e szavakkal állított urnője elé:

— Nagy újságot mondok.

— Örököltél talán valami amerikai nagybácsidtól?

— Nem. Csak azt akarom mondani, hogy kilépek a szolgálatból.

— Visszavágyol talán Montaubanba?

— Nem én! Itt maradok Párisban. Jobb helyet kaptam . . .

— Hol?

— Itélje meg asszonyom, hogy nincs-e igazam, amikor kapok a jó alkalmon. Itt surrolnom, takarítanom kell, ezenkívül ezerféle nehéz dolgom van, még a cipőt is én tisztogatom. Új helyemen azonban egész nap semmit sem kell tennem, azért fizetnek, hogy ide-oda sétáljak, selyem ruhában, és virágos hajjal.

— Mit beszélsz? Megőrültél?

— Nem, csak andaluziai nő lettem. Ezért aztán naponta százötven frankot fizetnek nekem a teljes ellátáson kívül.

Barátom felesége kétségbeesetten járt-kelt ezután, hogy új cselédre tegyen szert, de minden fáradozása hiábavaló volt. Végre akadt egy leányra, ki hajlandó volt hozzá szegődni havi százötven frank bérért.

— Mit tud maga, hogy ilyen sokat mer kérni?

— Hastánczot.

— Mit beszél?

— Eddig a török pavilonban voltam szerzőntelve tánczosnőnek. Ott tanítottak meg a hastánczra. De összeveszttem a főbasával s otthagytam a faképnél. Tehát áll az alku, asszonyom? Ad százötven frankot?

— Nem.

— Akkor inkább kibékülök a főbasával, de mégsem megyek cselédnek egypár rongyos frankért.

— **A szép kalandornő.** A minap hirt adtunk egy *Bittenbinder* Anna nevű szép leányról, akit a szegedi rendőrség vukovári táviratra letartóztatott. Vukovárról a rendőrség azt táviratozta Szegedre, hogy a szép Anna onnan, egy szállásnével drágaságokat lopva megszökött s ott akar állást keresni. A rendőrség eleget tett a távirati megkeresésnek s Annát egy szállóban meg is fogta, le is tartóztatta, majd a csendőrökkel elkísértette Vukovarra. Mint most ki-tűnt, ugy a vukovári, mint a szegedi rendőrség csinos bakot lőtt *Bittenbinder* Anna megfogásával, mert a leány teljesen ártatlan a szállóban elkövetett lopás dolgában s a vukovári rendőrség már tegnap szabadon is eresztette. A szép Anna pedig ma újból Szegedre ment s ott első dolga az volt, hogy *Ballón Rézi*, a vukovári „Grand Hotel“ szállásnéja ellen hamis vád miatt följelentést tett s letartóztatása miatt szigoru megbüntetését kérte. Az ártatlanul meg-hurczolt leány most mégis csak Szegeden fog állást keresni.

— **Minden községben telefon.** Franciaország azon az uton van, hogy az első ország legyen az egész földön a telefon terén is. Ugyanis *Mourgeot*, a francia posta- és táviróminisztérium államtitkára mostanában annak a tervnek a létrehozásán fáradozik, hogy Franciaország össz harminczhatezer községe között telefonhálózatot teremtsen, amivel lehetségessé válik, hogy az ország bármely pontjáról bármely községgel telefon útján érintkezessenek. Legérdekesebb része ennek a tervnek, melyet már törvényjavaslat alakjában a kamara elé is terjesztettek, a pénzügyi része. Hogy ugyanis a terv egy csapásra kivihető legyen, az államnak körülbelül husz millió frankot kellene telefon-

hálózatokba befektetni. Ezt az összeget a kamarák semmi szín alatt se szavaznák meg. *Mourgeot* tehát elhatározta, hogy szindikátust alapít, amely a szükséges összeget előteremti. A szindikátus az érdekelt községekből fog alakulni. Franciaország 86 departementje számára egyenkint két telefonhálózati tervet dolgoztak ki és pedig egyet, amely a községeket egymás között köti össze és egyet, kevesebb vonalakkal, amely csak a departementek főhelyeire szorítkozik. A kerületeknek jogukban áll a helyi szükségletek szerint a tervet változtatni, valamint szabadságukban áll közvetlen kölcsön útján saját területükön a hálózatot megteremteni. Ezt a kölcsönt az állam a telefonhálózat jövedelméből amortizálja. Eddig *nyolcz* departement fogadta el a tervet. Sok helyütt már a szükséges pénzösszeg is biztosítva van. Egyes kisebb községek *negyven-száz* frank évi bér fizetésére kötelezték magukat. Ilyen feltétel mellett jut például a Rhone-departement kétszázhatvan *nyolcz* körsége egy csapásra ennek a modern intézménynek a birtokába. *Mourgeot* *negyvenhárom* százalékkal szállította le a telefonhasználat díjait, amivel ez év október havában kétszázhetvenezer frank jövedelemgyarapodást ért el. Az újonnan tervezett telefonhálózat használati díja még olcsóbb lesz, tudniillik tíz centime a helybeli és *negyven centime* a vidéki használatra.

— **Mennyi sok apróság** berendezési tárgy létezik, mely tán első pillanatra fölöslegesnek látszik, de azért mégis feltétlenül szükséges az összhang megteremtésére és ahhoz, hogy az otthont bájossá, kedvessé tegyék! S nem is olyan sok költséggel jár ez. Tessék megtekinteni *Porter Vilmos* koronás áruházában az *Andrassy-téren*, a Központi szálloda épületében a szép nipeket, a sok ezer más dísz-tárgyat, s meg vagyunk győződve, hogy a feltűnően olcsó árak mellett mindenki szívesen fog ott egyet-mást otthona számára bevásárolni.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* *Nándor* könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Egy tüntetés utójátéka.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, július 17.

A budapesti függetlenségi párt nagy tiltakozó népgyűlést tartott 1899. évi január 15-én d. u. az újvásártéren. A gyűlés után több ezer főnyi tömeg vonult be a Kerepesi-uton az Erzsébetkörút felé. Alighogy a Kerepesi-ut és körút keresztezéséhez ért a tömeg, a rendőrök rendzavarástól tartva, szétakarták oszlatni a tömeget. Ezen akciójukban a legnagyobb kegyetlenséggel jártak el. Mindenkit, aki csak a kezük ügyébe akadt, irgalmatlanul elverték s letartóztattak.

Ezen szerencsétlenül járt áldozatok között volt a mult évi november 9-én elhunyt hírlap-író társunk *Neszmélyi Arthur* is. *Neszmélyi* az Otthon-klubból az *Egyetértés* szerkesztőségébe akart menni, midőn az Erzsébet-körút és Kerepesi-ut sarkán levő villamos megállónál egy csomó rendőr minden ok nélkül megtámadta és brutálisan összeverve, a VII. ker. kapitánysághoz akarták bevonszolni. *Sajó* rendőrkapitány, akihez szorongatott állapotában segélyért fordult *Neszmélyi*, ridegen elutasította:

— Csak vigyétek a gazembert!

Végre is *Bockelberg* rendőrfelügyelő szabadította meg *Neszmélyit* a rendőrök bántalmazásaitól.

Neszmélyi Arthur személyes szabadság megsértésének vétsége miatt panaszt emelt a rendőri közegek és *Sajó* Sándor kapitány ellen. A vizsgálat lefolytatása után *Sajó* ellen megszüntették a további eljárást. A rendőrközegek közül azonban *Zelenka* János 107. sz. rendőr-ellenőrt és *Csanády* Mihály 346. sz. közrendőrt a törvénytörés vád alá is helyezte.

4958—1900. kh.

Hirdetmény.

Ismétlen előfordult már azon eset, hogy sárkányozó gyermekek gondatlansága folytán a villamvilágítási sodronyok érintkezése következtében az ólombiztosítók kiolvadtak és ez által nemcsak kár okoztatott hanem az utcza világitás is akadályozva lett.

Ennélfogva a magán vagyon valamint a közérdek megvédése szempontjából a sárkányozást betiltom és figyelmeztetem a szülőket és tanoncokat tartó gazdákat, hogy gyermekeiknek illetve tanonczaiknak a sárkányozás meg ne engedjék mivel minden előforduló esetben ha serdületlen követi el a kihágást az 1879. évi XL. t. cz. 27. §-a alapján a szülőt, gyámot vagy gazdát szigorúan felelősségre vonni. Arad, 1900. április hó 21.

Sarlot,
főkapitány.

Magy. kir. államv. üzletv. Debreczenben.

14241—1900. III. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Debreczen állomásán 1901. évi márczius 1-én a vasuti vendéglő bérlete lejár; ugyanazon időponttól számítandó három évi időtartamra ezen vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 1 koronás bélyeggel és — „ajánlat a m. kir. államvasutak Debreczen állomásán levő vendéglői üzlet bérletére” — felirattal ellátott, nemkülönbén a kellő ok-

mányokkal felszerelt, borítékba zárt és lepecsételt ajánlatok 1900. évi augusztus hó 1-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján, térti vevénnyel nyújtandók be; és ugyanazon időpontig bánatpénz fejében pedig 600 korona készpénzben küldendő be, függetlenül az ajánlattól a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénztárába posta útján, jelen pályázati hirdetmény számára való hivatkozással.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség III. (forg. és keresk. osztályában Tisza-palota II. em. 25. ajtó) a hivatalos órák tartama alatt d. e. 8—12 délután 2—4 óráig megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezendő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának azon jogot, hogy a pályázók közül tekintet nélkül a felajánlott bérletösszeg nagyságára szabadon választhasson.

Megjegyeztetik, hogy a jelenleg ideiglenes épületben elhelyezett vendéglői helyiségek és a vendéglős lakása 1902. évi augusztus 1-től az új felvételi épületben lesznek elhelyezve.

Debreczen, 1900. évi június hó 12-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)



Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

27190. F. IV. szám.

Hirdetmény.

A kézbesíthetlen és fölös szállítmányok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik.

állomás	1900. július
Budapest Dunapart	19-én
Fiume	19-en
Pécs	19-én
Szeged	20-án
Kassa	20-án
Debreczen	23-án
Kolozsvár	23-án
Csaba	23-án
Budapest Józsefv.	24-én
Kecskemét	24-én
Eszék	24-én
Szabadka	25-én
Zágráb	25-én
Pápa	25-én
Budapest ny. p. n.	26-án
Arad	26-án
Nagyvárad	26-án
Szatmár	30-án
Miskolcz göm. p. u.	30-án
Pozsony	30-án
Győr	31-én
Veszprém	31-én.

Budapest, 1900. július hó 1-én.

Az igazgatóság.



Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Nyitra állomáson létező vendéglő bérletére 1900. évi augusztus hó 1-től számítandó három évi időtartamra ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

A szabályszerűen bélyegzett s kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatok f. évi július hó 20-án déli 12 óráig nyújtandók be lepecsételt borítékban az alulírt üzletvezetőség általános osztályának vezetőjénél (I. em. 6.) következő címmel: „Ajánlat a nyitrai pályavendéglő bérletére 23317. számhoz.”

A ajánlattevő köteles az alulírott üzletvezetőség gyűjtőpénztárána f. évi július hó 19-én déli 12 óráig bánatpénz fejében 300 koronát készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban letenni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni. Bánatpénz letétele nélkül az ajánlat nem vétetik figyelembe. A bánatpénzről nyert pénztári elismervény nem csatolandó az ajánlathoz.

A bérletre vonatkozó feltételek az üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Terezkörút 62. szám félemelet 12. ajtó) a hivatalos órák alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat kötelezőnek elfogadják.

A bérbeadó üzletvezetőség fentartja magának azt a jogot, hogy az ajánlattevők közül a megajánlott bérösszegre való tekintet nélkül szabadon választhasson.

A budapest-balparti üzletvezetőség.

T. Cz.

Csupán egy kísérlet és meggyőződik, hogy nyomtatványokban szebbet, jobbat és olcsóbbat már nem lehet kívánni!

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája
(Csanádi-palota)

Telefon 151. sz.

Aradi képviselő:
RÉVÉSZ NÁNDOR
Szabadság-tér 20.

- Báll meghívók, hangulatkeltő színekben
- Körlevelek, litografikus szépségben
- Árjegyzékek, pontos áttekintéssel
- Számlák, praktikus rendszer szerint
- Esküvői jelentések, meglepő választékban
- Névjegyek, divatosak és secessiósak
- Plakátok, az új század reklamjának megfelelően.
- Ügyvédi nyomtatványok mindig készletben

Pontosság
Olcsó árak.
Diszkrét izlés

2393—1900. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város törvényhatóságánál egy 1400 korona tisztí fizetéssel és lakbérilletményvel javadalmazott irodai segédtszti állás üresedésbe jöven, azokat kik ezen állást elnyerni óhajtják, s az 1883. évi I. t. cz. 19. szakaszában előirt minősítéssel bírnak, felhivom, hogy pályázati kérvényüket hivatalomhoz a folyó évi augusztus hó 6-ig bemutassák.

Aradon, 1900. évi július hó 16-án.

Salacz,
királyi tanácsos
polgármester.

Házak árverése.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnak 1904—900. sz. a. kibocsajtott árverési hirdetményei szerint, a **Krivány János és neje Pur-**

mann **Antónia** tulajdonát képező:

1. Az aradvárosi 325. sz. tjkvben A + 2 sorrendi 400/a helyrajzi számú, a Sárossy és Batthyányi-utcák sarkán levő Sárossy-utca 7/a sz. alatti beltelkes ház 22.800 korona becsértékben.

2. Az aradvárosi 5116. sz. tjkvben A + 2 sorrendi, 400/b. helyrajzi számú, Sárossy-utca 7. szám alatt levő beltelkes ház, 21.000 korona becsértékben bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni.

Az árverés 1900. évi július 31-én délután 3 órakor leend, az aradi kir. törvényszék 48. számú helyiségében.

További adatok és feltételek megtudhatók **dr. Barabás Béla ügyvéd irodájában** Aradon, Erzsébet királyné-körút 26. szám alatt. 2119



814—1900. sz. V. 1486/2.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbírótság V. 1486/1—1900. sz. végzése által Varga és Weisz végrehajtató javára Ádám József ellen 227 kor. 95 fill. tőke és járulékal erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felül foglalt és 2480 koronára becsült gőzgép és koporsókból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Eleken 349. szám alatt leendő eszközlésére 1900. július hó 21-ik napjának délelőtt 10¹/₂ órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a leg-

öbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. czik 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1900. évi július hó 6. napján.

Török Dénes,

kir. bir. végrehajtó.
lakik: Simonyi-u. 6.

2118



Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy az Arad szab. kir. városi legtöbb adót fizetők névjegyzéke az 1886. évi XXI. t. cz. 25. szakasza értelmében a folyó évi július 13-tól július hó 20-ig terjedő 8 napon át hivatalomban közszemlére kitétetik, ahol azt az érdekeltek megtekinthetik, s az elleni felszólamlásai-katezen 8 nap alatt hozzám benyujthatják.

Aradon, 1900. július hó 11-én.

Salacz,
kir. tan. polgármester.

Alapított 1840.

Alapított 1840.

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Szabadságtér és Forray-utca sarkán.

Nagy nyári occassió július 1-től augusztus végéig.

Nyári kelmék, crettonok, zephirek, delain, battisztok, pique jóval leszállított áron.

Különösen figyelmébe ajánljuk a nagyérdemű közönségnek, hogy minden

péntek délután

az összes árukból fennmaradt maradékok asztalokra, megtekintésre alkalmasan elhelyezve **féltárban** lesznek elárusítva.

Nagy választékban vannak **Double angol plaidek,**

a melyekből egy most divatos galier serpentin fagon már 10 frttól kezdve kapható.

Csődtömeg eladási hirdetmény.

Vb. Krönberger Mór aradi közadós bórkereskedő, állandó csődválasztmányának 2. sz. határozata folytán közhírré teszem, hogy a csődleltár 1—204 t. a. és a 206—305. t. a. összeirt bórárúkból és cipézskekkélekből álló 4826 kor. 52 fill. beszerzési, 3744 kor. 63 fill. becsértékű áruraktár, továbbá a csődleltár 205. 316—342. t. a. összeirt 1169 kor. beszerzési 522 kor. 20 fill. becsértékű ványológép, pénzszekevény, üzleti berendezési és felszerelési tárgyak ajánlati verseny útján eladtnak.

Felhivom a venni szándékozót, hogy az áruraktár és üzleti berendezésre külön-külön avagy együttesen írásbeli ajánlataikat 1900. évi július hó 30-ik napjának délelőtt 9 órájáig alulírott csődtömeggondnok irodájába (Arad, Templom-utca 11. sz.) nyujtsák be. Bánatpénzül a leltári becsérték 10⁰/₀-a csatolandó az ajánlatokhoz.

A beérkezett ajánlatok fölött a csődválasztmány 1900. évi július hó 30-án d. e. 9 órakor dr. Mittler Izidor választmányí

elnök ügyvédi irodájában (Arad, Atzél Péter-utca 3. sz.) tartandó ülésen fog határozni, jogában állván a versenyt szóbelileg is folytatni, esetleg egy ajánlatot sem elfogadni és az ingóságoknak más módon való értékesítését elhatározni.

A vételár az ajánlat elfogadásától számított 3 nap alatt tömeggondnok kezéhez készpénzben lefizetendő, ellenkező esetben az ingóságok vevő kárára és veszélyére újból fognak eladatni. A választmány sem az áruk mennyiségeért, sem minőségeért szavatosságot nem vállal.

Közadós üzlethelyiségének vevő által leendő esetleges használata külön megállapodás tárgyát fogja képezni.

A vétellel kapcsolatos illeték és nyugtabélyeg vevőt terheli. A csődleltár alulírott tömeggondnok irodájában megtekinthető, hol is az ajánlattevők az áruraktár megtekintése céljából jelentkezhetnek.

Arad, 1900. évi július hó 16-án.

Dr. Szalay Károly,

ügyvéd,
vb. Krönberger Mór csődtömeggondnok.

2116